קסבר ר"א א)כל אחר מלאת שבעה סותר הריני נזיר שלשים יום ונטמא יום שלשים סותר את הכל לא פליג ר"א דאמר שלימין הריני נזיר מאה יום ונטמא יום מאה סותר את הכל ר"א אומר אינו סותר אלא שלשים וכולה כדהוינן בה אליבא דבר פדא ורב מתנא: **מתני'** א)מי שנזר והוא בבית הקברות אפי' ב)היה שם ל' יום אין עולין לו מן המנין ואינו מביא קרבן טומאה ג)יצא ונכנס עולין לו מן המנין ומביא קרבן טומאה ר"א אומר לא ג)בו ביום שנאמר ו)והימים הראשונים יפלו עד שיהו לו ימים ראשונים: **גמ'** איתמר ה)מי שנזר והוא בבית הקברות ר' יוחנן אמר ו)ד)נזירות חלה עליו ור"ל אמר אין נזירות חלה עליו ר' יוחנן אמר נזירות חלה עליו סבר מיתלא תליא וקיימא כיון דמשכחא טהרה חיילא ור"ל אמר אין נזירות חלה עליו אי הדר ואמר חיילא עליה ואי לא לא איתיביה ר' יוחנן לר"ל מי שנזר והוא בבית הקברות אפי' היה שם שלשים יום אין עולין מן המנין ואינו מביא קרבן טומאה קרבן טומאה הוא דלא מייתי הא מיחל חיילא עליה א"ל אינו בתורת טומאה ואינו בתורת קרבן איתיביה ז)ה)מי שהיה טמא ונזר אסור לגלח ולשתות יין וליטמא למתים ואם גילח ושתה יין ונטמא למתים ה"ז סופג את הארבעים אי אמרת בשלמא חיילא היינו טעמא דסופג את הארבעים אלא אי אמרת לא חיילא אמאי סופג את הארבעים

הכא

דקסבר ר' אליעזר אחר מלאת הוא שאין נזירות אלא כ"ט ולכך אינו צריך לסתור אלא ז' א) וכדאמרינן נמי [לט:] קים להו לרבנן דאין תגלחת כדי לכוף ראשו לעיקרו בפחות מז' יום ולרב מתנא כדאית ליה דטעמא דר' אליעזר משום דמקצת היום ככולו: **נטמא יום שלשים סותר את הכל ולא פליג ר' אליעזר דהא קאמר שלימין.** ואפילו לבר פדא דאכתי תוך מלאת קרינא ביה: **נטמא ביום מאה סותר את הכל.** דתוך מלאת קרינא ביה: **רבי אליעזר אומר לא סותר אלא שלשים.** כדאמר ר"ל בפ"ק (לעיל ד' ו:) דטעמא דר' אליעזר משום דקאמר קרא זאת תורת הנזיר ביום מלאת ב) התורה אמרה נטמא ביום מלאת תן לו תורת נזיר ואפי' בנזירות מרובה: **וכולה.** טעמא דמתניתין עד השתא כדהוינן בה אליבא דבר פדא ורב מתנא בפ"ק (ד' ה וד' ו) ג): **מתני' מי שנזר והוא בבית הקברות אפי' הוא עומד שם שלשים יום אינן עולין לו מן המנין.** כלומר אין עולין לכך ג) שתהא חלה עליו אותו נזירות שקיבל כשנטמא ואין מביא קרבן טומאה: ד) **יצא ונכנס.** כגון שהזה ושנה וטבל כדמפרש בגמרא ו) ואח"כ נכנס עולים לו למנין נזירות דכיון [שהזה] ושנה וטבל ביום שביעי שלו מביא קרבן על הטומאה: **רבי אליעזר אומר לא בו ביום.** כשהזה ושנה וטבל אם נכנס ה) אינו מביא קרבן טומאה עד ו) שיעבור עליו ב' ימים ז) בטהרה שנאמר והימים הראשונים יפלו אימתי לכשאני קורא ח) מקרא זה שיהיו לו ימים הראשוני' ט) דטהרה ואין ימים פחותים משנים: **גמ' איתמר מי שנזר והוא בבית הקברות ר' יוחנן אומר נזירות חל עליו.** דקסבר דהאי מאן דמקבל נזירות בבית הקברות מיתלא תליא וקיימא וכיון דמשכחת טהרה דהיינו לאחר שיצא והזה ושנה וטבל חיילא עליה אע"ג דלא הדר אמר אני אקבל י) עלי מה שאמרתי כשהייתי עומד בבית הקברות: **ור"ל אמר.** אי הדר אמר אהא כמו שקבלתי י) בבית הקברות חייל עליה ואע"ג דלא כ) מפרש אהא נזיר ואי לא לא שאם נטמא למתים ושותה יין אין בכך כלום: **א"ל.** מסקנא דמתניתין נהכי הוי דמי שנזר בבית הקברות אינו בתורת טומאה ואינו בתורת קרבן טהרה ליסתור ולהביא קרבן טהרה לפי שאין נזירות חל עליו כלל: **מי שהיה טמא ונזר.** דהיינו נמי מי שעומד בבית הקברות:

הכא

ולתנא קמא דאמר הכל סותר בנזיר סתמא לרב מתנא הוי מן התורה דהוי ממנין הנזירות ומקצת היום ככולו א] דאמרי רבנן היכא [דלא] נטמא[1]: הגה"ה וכסיפא דהריני נזיר מאה יום ונטמא יום מאה סותר [שלשים] לרבי אליעזר מדרשא דזאת תהיה וגו' ול"ל[2] לרב מתנא מאי שנא מרישא כי נדר סתם ונטמא יום שלשים דחשבינן ליה לרבי אליעזר אליבא דרב מתנא כנטמא אחר מלאת ומשום מקצת היום ככולו הכי נמי כי נדר מאה יום נחשביה ליום מאה כאחר מלאת דנימא מקצת היום ככולו הריני[3] נזיר מאה דליכא יתור ותירצו התוספות לעיל (דף ו:) דמיירי דאמר הריני נזיר מאה יום שלימים וכזה נימא דהשתא ליכא למימר מקצת היום ככולו ב] בסיפא והסוגיא מתיישבת בפ"ק (שם) דמייתי הך דנזיר ג] שלשים[4] ונטמא יום שלשים כו' סותר הכל בשלמא לרב מתנא[5] אלא כו' א"ל בר פדא אימא סיפא ר' אליעזר אומר אינו סותר כי אם ז' והשתא היכי מוכח לעולם אימא לך משך נזירות ל' והא דאינו סותר כי אם ז' לר"א [משום][6] דאין כאן ימים אחרונים ולרב מתנא נמי מאי דוחקיה דסבר דמקצת היום ככולו לימא טעמא דר"א משום דליכא ימים אחרונים ולמאי דפרישי' ניחא דאם היה יום שלשים ממנין הנזירות לבר פדא ולרב מתנא נמי אי לאו דאמרינן מקצת היום ככולו היה סותר הכל מדרשא דזאת תורת הנזיר ע"ד כא"ן הגה"ה: זאת הגה"ה ממורי רבינו יצחק בהר' יצחק זצ"ל. נראה דלכ"ע בין לרב מתנא ולבר פדא קרא דזאת תורת הנזיר וקרא דימים הראשוני' איירי במאה שלימים. נראה דלפי הגה"ה זאת ר"ל דלא בנזירות מועטת דרשא דזאת לדפרישי' בפ"ק (גם זה שם) בשם מהר"ף נ"ע וכן דרשא דקרא [7]דמן הימים הראשונים מכלל דאיכא אחרונים [לא] דרשינן בנזירות מועטת אלא בנזירות ארוך דלמאה יום וכהכי נמי מתיישב הסוגיא: ח) **הריני** נזיר מאה יום נטמא יום מאה סותר הכל. שהוא אחרון של נזירותו ולרבנן לא אמרינן מקצת היום ככולו היכא דנטמא ולא הביא קרבנותיו: **ולרבי**[8] **אליעזר** אינו [סותר] **אלא** שלשים. מן הדין היה לו לסתור הכל לבר פדא דלא אמרינן מקצת היום ככולו ולרב מתנא נמי פרשינן בפ"ק דאמר שלימים והיה לו לסתור את הכל אלא מדרשא דזאת תורת הנזיר גזירת הכתוב הוא דאינו סותר אלא ל' יום ד]: **נטמא** ביום ק"א סותר שלשים. מדרבנן בעלמא הוא ולכך אינו סותר אלא שלשים[9] דהואיל ויום ק"א יום תגלחת ויום הבאת קרבנותיו גזרי' אטו היכא דנטמא ביום שלשים היכא דאמר הריני נזיר סתמא והוי ה] (כמו) יום שלשים יום תגלחת מה"ת לרב מתנא משום דאמר מקצת היום ככולו ולבר פדא שמיום כ"ט נשלם הנזירות וביום שלשים מגלח מה"ת ואם נטמא ביום שלשים סותר לרב מתנא מה"ת וגזרי' יום ק"א אטו יום שלשים ולבר פדא ביום שלשים סותר מדרבנן אטו היכא דאמר הריני נזיר שלשים וכן נטמא ביום ט)אחד ומאה שהוא יום תגלחת גזרו אטו יום ל' דאי לאו הא לא קיימא הא שגם יום ל' הוא יום תגלחת וה"ה לעיל הוה מצי למיתני הכי גבי ט הריני נזיר[10] נטמא יום ל"א דסותר הכל מדרבנן [אבל] ודאי נטמא יום ק"ב אינו סותר שלשים רק [שבעה] שיטהר ויביא קרבנותיו: **ור"א** אומר אינו סותר **אלא** ז'. דלא גזר יום ק"א אטו יום ל' דביום ל' גופיה לא סתר לר' אליעזר ו] ואע"ג דלבר פדא דאמר הריני נזיר סתמא ונטמא יום י)אחד דנזירותו פסק כבר מיום כ"ט ויום ל' הוי תגלחת מה"ת אבל יום ל' ואחד הוי יום דבתר תגלחת והוי [כמו] ק"ב: **מי** שנדר והוא בבית הקברות. וה"ה אם היה טמא ונדר ובגמ' מדמה להו: **ואפי'** היה שם ל' אין עולין לו מן המנין. לענין דמונה[11] והולך דאינו מביא קרבן טומאה דרחמנא מיעטיה מקרבן [כדמפרש] בגמרא אבל הא פשיטא דהימים אינן עולין דאפי' מנה בטהרה ונטמא סותר את הראשונים וכ"ש שאין עולין לו כי טמא מעיקרא: **יצא** ונכנס עולה לו מן המנין. מפרש בגמ' יצא ונכנס[12] והזה ושנה ונכנס בו ביום שטבל בשביעי עולין מן המנין לענין זה כשנטמא סותר אותו מנין ומתחייב (אותו) קרבן טומאה דבאותו יום עצמו מתחיל נזירות טהרה ובגמרא פליגי ר' יוחנן ור"ל כשנטהר אם צריך לחזור ולקבל נזירות או סגי ליה במה שקיבל בימי טומאתו: **ר"א** אומר לא בו ביום. כלומר אם נכנס בו ביום שנטהר אין מביא קרבן טומאה עד יום שני שהתחיל הטהרה שנאמר והימים הראשונים יפלו דבעינן נסותר שיסתור ב' ימים דלאו מביא קרבן טומאה וה"ה דמצי למיתני פלוגתייהו בנזיר טהור שנטמא ביום ראשון של קבלת נזירותו ז] וביום נטמא בתחילה[13] דלרבנן מביא קרבן טומאה ולר"א אינו מביא קרבן טומאה אלא מונה ז' ימי טומאה ומזה ושונה וטובל ומונה כ"ט יום ליום הראשון שמנה ומגלח ביום ל' שהוא ל' ואחד לנזירותו: כ)**גמ'** קסבר ר"א כל אחר מלאת ז' סותר. ולכך אומר דהריני נזיר סתם ונטמא יום שלשים [דאינו] סותר דלאחר מלאת הוא לרב מתנא משום דאמר מקצת היום ככולו ולבר פדא מיום כ"ט נשלם נזירותו: **לא** פליג ר"א דאמר שלימים. לרב מתנא חשיב ליה כאילו אמר שלימים ולא אמר מקצת היום ככולו הילכך סותר הכל ולבר פדא נמי כי אמר שלשים בפירוש חשיב כאילו אמר שלימים דלא אמר מקצת היום ככולו הילכך לא פליג ר"א כלל: **רבי** יוחנן אמר נזירות חלה עליו. לכל מילי ולוקה בעודו שם אטומאה אם התרו בו לצאת ממנו יצא[14] ואתגלחת ואשתיית יין וכשיטהר אין צריך לחזור ולקבל עליו נזירות: **מיתלא** תליא וקאי. ח] ומ"מ כ"ל[15] דאסור: וכי משכחת טהרה חייל. פירוש דין נזירות טהרה לענין הבאת קרבן. מיתלא תליא וקאי עד שיצא משם ויטהר וכי יטהר חייל ממילא עליה לענין הבאת קרבן ובקיצור הוה מצי למימר דחייל עליה נזירות מהשתא ולקי על תגלחת ויין וטומאה: **וריש** לקיש אמר אין נזירות חייל עליה. בעודו טמא עד שיטהר ואז יצטרך לחזור ולקבל עליו הנזירות ובקונטרס פי' דבקבלה מועטת סגי ט] לומר יחול עליו[16] הנזירות אומר הריני כמו שנדרתי ובפ"ק דנדרים (דף ז.) אמרי' לר"ל דעובר בבל תאחר אם אינו מקבל נזירות עליו מיד כשיטהר: **קרבן** טומאה הוא דלא מייתי. דמעטיה קרא לקמן הא מיחל חייל עליה נזירות לענין דלקי אטומאה אתגלחת ואיין: **א"ל** אינו בתורת טומאה. דלא חייל נזירות כלל:

עין משפט נר מצוה

א מיי' פ"ו מהל' נזירות הל"ט:
ב מיי' שם הל"י:
[ג מיי' שם הל' ו:]
ד מיי' שם הלכה ז ח:
ה מיי' שם ה"ט:

◆

נוסחת הריב"ן

א) כדי שיביא קרבנו בטהרה וכדאמרן נמי כו': ב) בכ"י כתוב כאן כוה"ל. גליון נטמא יום ק' וא' קודם שיקריב קרבנותיו סותר לפי שצריך לגלח תגלחת טומאה לאלתר ואח"כ מגלח תגלחת טהרה בסוף ל' יום שאין תגלחת טהרה פחות מל' יום הלכך סותר ל' יום ותו לא משום דהוי נזיר שכלו לו ימיו וה"ה כי נטמא יום ל"א סותר את הכל ולר' אליעזר סותר ז' והכי תניא בתוספתא ר' אליעזר אומר אין סותר אלא ז' דקסבר כל אחר מלאת ז' ותו לא כדי שיקריב קרבנותיו בטהרה דקסב' רבי אליעזר כי נטמא אחר מלאת אין צריך לגלח תגלחת טומאה אלא מיטה ז' ומגלח תגלחת טהרה: ג) שתהא נזירות חלה עליו כדי להביא קרבן טומאה על שנטמא בבית הקברות הפ"י והשאר ליתא: ד) בכ"י ליתא כוה"ל יצא ונכנס אבל אם יצא והזה ושנה וטבל מיד חלה עליו אף אותו נזירות שקבל כשנטמא שאם לאחר מכאן נכנס עולין לו למנין נזירות מיום שנה וטבל ביום שביעי שלו שמביא קרבן על הטומאה הפ"י והשאר ליתא בכ"י: ה) (אינו) ליתא בכ"י: ו) שיעבור: ז) ב' ימים ויהא עומד בשלישי שנאמר והימים כו': ח) קורא כל מקרא: ט) הראשונים הפ"י והשאר ליתא בכ"י: י) עלי: כ) אמר:

◆

הגהות התוספות

1 נ"ל דנטמא ותיבת דלא נמחק. 2. ולפי תיבות וצריך לדקדק. 3. נ"ל דבהריני נזיר מאה ליכא יתור בלישניה. 4. נ"ל הך דהריני נזיר נטמא יום שלשים כו'. 5. נ"ל לרב מתנא ניחא. 6. נ"ל היינו טעמא משום. 7. תיבת דמן נמחק ונ"ל דימים הראשונים כו'. 8. נ"ל רבי אליעזר אומר אינו כו'. 9. נלע"ל ולכך כי אם שלשים. 10. נ"ל מיד שלשים. 11. נ"ל דמפרש. 12. תיבת ונכנס נמחק. 13. תיבות וביום נטמא בתחלה נמחק. 14. נ"ל ואינו יוצא. 15. נלע"ל ומ"מ כ"ל. 16. נ"ל יחול עלי' נזירות או אומר הריני כו'.

◆

פי' הרא"ש

[מתני'] מי שנזר והוא בבית הקברות
זי' שהיה שם ל' יום וכו'
ינו מביא קרבן טומאה
כתיב קרבן טומאה
זיר טהור שנטמא כתיב.
יה טמא שנזר: יצא
נס כלומ' והזה עליו
ה (וטבל) ומיד אחר
אה וטבילה מתחיל
רותו. אם נכנס בבית
קברות אפי' בו ביום
יא קרבן טומאה: ר"א
מר לא בו ביום. שנאמר
ימים הראשונים יפלו
שמועינן דסותר כל מה
נה: איתמר מי שנזר
וא בבית הקברות ר"י
מר נזירו' חלה עליו
אסר ביין ותגלחת ואם
ל אל תנזור ונזר או אחר
זר התרו ביה לצאת ולא
א לוקה אבל קרבן נזי'
: מייתי כל זמן שלא
'ה עליו נזי' טהרה. מיחלא תליא וקיימא. נזירות טהרה תלויה ועומדת ולכשיצא מיד תחול ואינו צריך לקבל עליו שנית. ור"ל אמר אי הדר אמר חיילא עליו לכשיצא ויטהר. ומיהו מוטל עליו לצאת ולקבל כדמוכח פ"ק דנדרים

מסורת הש"ס

א) לקמן לט: מו. סג., ב) פ"א הוא., ג) [נדרים ד.], ד) [תוספתא פ"ב], ה) [במדבר ו], ו) [לקמן יט.], ז) [מקבל רש"ס], ח) מכאן עד ד"ה מי שנדר שייך לע"א, ט) נ"ל מאה ואחד, י) נ"א ל', כ) שייך לעיל קודם ד"ה מי שנדר,

◆

תורה אור השלם

1. וְהִזִּיר לַיהוָה אֶת יְמֵי נִזְרוֹ וְהֵבִיא כֶּבֶשׂ בֶּן שְׁנָתוֹ לְאָשָׁם וְהַיָּמִים הָרִאשֹׁנִים יִפְּלוּ כִּי טָמֵא נִזְרוֹ: במדבר ו יב

◆

גליון הש"ס

גמ' מי שנזר וכו'. עין נדרים דף ד ע"א: תוס' ד"ה נטמא כו' הריני נזיר נטמא יום ל"א. ע' לעיל ו' ע"א תד"ה נטמא ודף יז ע"ב ד"ה לוקה:

◆

הגהות מהר"ב רנשבורג

(נמוס' שמעבר לדף) א] באד"ה ומקצת היום ככולו דאמרי רבנן היכא דלא נטמא. מן תיבת דאמרי עד תיבת נטמא נמחק. וכ"נ לא אמרי רבנן כצ"ל א"מ: ב] באד"ה הגה"ה וכסיפא וכו' וכזה נימא דהשתא ליכא למימר מקצת היום ככולו בסיפא והסוגיא. מלת בסיפא ומלת ו' מן תיבת והסוגיא נמחק וכ"נ והכי הסוגיא מתיישבת בפ"ק (שם) כצ"ל: ג] באד"ה דמייתי הך דנזיר שלשים. נמחק מלת שלשים וכ"נ סתם כצ"ל: ד] ד"ה ולר"א אינו סותר וכו' אלא מדרשא דזאת תורת הנזיר גזרת הכתוב הוא דאינו סותר אלא שלשים יום מכי נטמא יום מאה כצ"ל א"מ: ה] ד"ה נטמא ביום ק"א סותר שלשים וכו' היכא דאמר הריני נזיר סתמא והוי נמי כצ"ל: ו] ד"ה ור"א אומר אינו סותר וכו' דביום שלשים גופיה לא סתר לר"א ואע"ג. נמחק ואע"ג וכ"נ ואפי' לבר פדא דאמר הריני נזיר סתמא ונטמא יום ל' דנזירותו כצ"ל: ז] ד"ה ר"א אומר לא בו ביום וכו' ביום ראשון של קבלת נזירותו וביום נטמא. תי' וביום נטמא נמחק וכ"נ וכיון דנטמא כצ"ל א"מ: ח] ד"ה ממלי תלי וקאי ומ"מ נ"ל תיבות מ"מ נ"ל נמחק. וכ"נ ומשי"ה ס"ל דאסור כצ"ל א"מ: ט] ד"ה וריש לקיש אמר כו' ובקונט' פי' דבקבלה מועטת סגי לחול עליו כצ"ל:

◆

פי' הרא"ש (המשך)

וכן א) לר' יוחנן כדי שיחול עליו נזי' טהרה. ונראה דלר"ל נמי אינו צריך קבלת נזי' גמורה אלא אומר הריני בנזיר: הא מיחל חיילא. דאי לא חיילא מה שייך למתני אינו מביא קרבן טומאה הא לא חלה עליו נזי' כלל: א"ל אינו בתורת טומאה ואינו בתורת קרבן. וה"ק אין עולין לו מן המנין ב) לנזי' כלל שאם נטמא אח"כ אע"פ שטהר לא לקי ואינו מביא קרבן טומאה עד שיטהר ויקבל עליו נזי':

א) ר"ל דגם לר"י איכא לאו דבל תאחר מלבד הלאו דטומאה. ב) אולי נ"ל דלא חייל נזירות כלל שאם נטמא: